

ἍΓΙΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ

Ἄριθμός 375 • Ἄνοιξις - Καλοκαίρι 2016

ΆΓΙΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ
ΑΓΙΩΝ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΙΟΥΣΤΙΝΗΣ ΦΥΛΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Περιεχόμενα

- «Οὐ δυνάμεθα ποιῆσαι τὸ ἀγαθόν...»,
Μακαριστοῦ Μητρ. Κυπριανοῦ († 2013) 65
- Ἡ **θεραπεία** τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως 66
- Ὁ Ἅγιος Νεομάρτυς Θεόφιλος ὁ Ζακύνθιος 69
- **Συζήτησις** γιὰ τὴν πνευματικὴ Εἰρήνη,
τὴν ἀπόκτησι τῆς Ἡσυχίας καὶ τὴν καθαρὴ Προσευχὴ 71
- Ἐπιστολὴ περὶ βοηθείας τῶν Ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης 73
- Ὅτι δὲν πρέπει νὰ παίρνη τις τόκους, ἦτοι διάφορα 74
- Τὸ πνεῦμα τῆς Ἀποστασίας στοὺς ἐσχάτους καιροὺς,
Ἁγίου Θεοφάνους Ἐγκλείστου 76
- Πνευματικὸν Μαρτύριον, Ἁγίου Τύχωνος τοῦ Ζαντόνσκ 77
- Τὸ **τριετὲς** Μνημόσυνο τοῦ Σεβ. Πατρὸς ἡμῶν κυροῦ Κυπριανοῦ 78
- Ἡμερολόγια 2017 (τσέπης καὶ τοίχου) 79
- **Ἐἶπε Γέρον** - Ἀπὸ τὸν Βίο τοῦ Ὁσίου Στεφάνου τοῦ Σαββαίτου 79
- Νέα Ἔκδοσις: Ἐκλογή Πολυελέων, Δοσιθέου Μοναχοῦ Κατουνακίωτου

Φωτογραφία ἐξωφύλλου:

Παναγία Γλυκοφιλοῦσα. Φορητὴ Ἱερὰ Εἰκὼν.
Ἐκ τοῦ «Ἐργαστηρίου Ἐκκλησιοποιημένης Εἰκονογραφίας», 2016.

ΑΓΙΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

† Ἰδρυτής: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς Κυπριανός,
Κτήτωρ καὶ πρῶτος Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς († 17/30.5.2013)

• Ἰδιοκτῆτης: Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης Φυλῆς Ἀττικῆς. • Ἐκδότης-Διευθυντής:
Ἐπίσκοπος Γαρδικίου Κλήμης. • Συντάσσεται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς. • Ἡλεκτρονικὴ Ἐπεξεργασία: Ἱερὰ
Μονὴ Ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης. • Telefax: 210 2411080. • E-mail: im@agioskyprianos.org •
Ἱστοσελίδες στὸ Διαδίκτυο: www.hsir.org καὶ www.agioskyprianos.org • Ἐκτύπωσης-Βιβλιοδεσία:
«ΒΙΒΛΙΟΤΕΧΝΙΑ», Ζωοδόχου Πηγῆς 52Α, Ἀθήνα, τηλ. 210 3801844. • Ἐπιστολαὶ καὶ προαιρετικαὶ
εἰσφοραὶ νὰ ἀποστέλλωνται εἰς Ἱερὰν Μονὴν Ἁγίου Κυπριανοῦ, Α.Γ. 112 – 133 51 ΦΥΛΗ.

Σύντομα Πατερικά Μηνύματα

«Οὐ δυνάμεθα ποιῆσαι τὸ ἀγαθόν...»

Μακαριστοῦ Μητροπολίτου
Ωρωποῦ καὶ Φυλῆς κυροῦ Κυπριανοῦ (†2013)

ΕΙΝΑΙ συνηθισμένη ἡ πρόφασις. Τὴν ἀκούμε ἰδίως ἀπὸ τὸν εὐσεβῆ Χριστιανὸ ἄνθρωπο τῆς ἐποχῆς μας, τὸν ὁποῖο ἡ καταναλωτικὴ κοινωνία μας -ὅπου ἐπικρατεῖ σχεδὸν καθολικῶς ἡ ἀρχὴ τῆς ἡσσονος προσπαθείας- ἔχει καταστήσει ράθυμο καὶ ψυχρὸ γιὰ ἀγῶνες ὑψηλοῦς ἀγῶνες, οἱ ὁποῖοι ἀπαιτοῦν νὰ δώσης «αἷμα» γιὰ νὰ λάβης «πνεῦμα».

Ποιά εἶναι αὐτὴ ἡ πρόφασις;...

«Οὐ δυνάμεθα ποιῆσαι τὸ ἀγαθόν, ἐὰν μὴ ἐναργῶς δεξώμεθα τὴν Χάριν τοῦ Πνεύματος»... Δὲν ἔχω τὴν δύναμι νὰ ἐνεργήσω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἐὰν δὲν μὲ βοηθήσῃ αἰσθητὰ ἡ Θεία Χάρις!...

Αὐτὸ προφασίζεται ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀφ' ἑνὸς ἀγνοεῖ τὴν σχετικὴ ἐμπειρικὴ διδαχὴ τῶν Ἁγίων Πατέρων μας, ἀφ' ἑτέρου θωπεύει καὶ καλλιεργεῖ τὴν φιλαντία του, παραιτούμενος ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τὸ νὰ κἀνῃ τὸ ἀγαθὸν κατὰ δύναμιν.

Ἐν τούτοις, ἀπὸ τὸν Κύριό μας ἔχει τεθῆ μέσα στὴν φύσι μας ὁ πόθος γιὰ τὸ ἀγαθόν, ὡς καὶ ἡ δύναμις ἐκεῖνη, ἡ ὁποία θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ ἐργασθοῦμε μέσα στὰ ὄρια τῆς ἀντοχῆς μας.

Ὅταν μάλιστα ὁ ἄνθρωπος λάβῃ τὸ Ἅγιο Βάπτισμα, δωρίζεται μυστικὰ εἰς αὐτὸν ἡ Θεία Χάρις,

ἡ ὁποία συνεχῶς ἔκτοτε βοηθεῖ, ἐνισχύει καὶ παρηγορεῖ αὐτὸν στὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καὶ τελειώσεως.

Ὁ φίλαυτος, ὁ ὁποῖος ζητεῖ νὰ ἀπολαύσῃ τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος χωρὶς νὰ ἐργασθῆ τις θεῖες ἐντολές καὶ νὰ βιάσῃ τὸν ἑαυτόν του, ὁμοιάζει μὲ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος χωρὶς νὰ ὀργώσῃ, νὰ σπεύρῃ καὶ νὰ ποτίσῃ, περιμένει νὰ ἔχῃ συγκομιδὴν.

Ὁφείλουμε λοιπὸν νὰ κοπιᾶσσομε, προκειμένου νὰ λάβουμε τὴν Χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ δὲν θὰ πρέπει νὰ λησμονοῦμε ποτέ, ὅτι μόνον «τοῖς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας πόνοις ἐπακολουθεῖ ἀντίληψις» θεία καὶ παρηγορία πνευματικὴ.

Ἐὰν ἔχουμε καλὴ προαίρεσι καὶ ἀγωνιζώμεθα «τὸ κατὰ δύναμιν», ἐπικαλούμενοι ταπεινὰ καὶ ὀλοψυχα τὴν θεία βοήθεια, θὰ ἀντιληφθοῦμε γρήγορα, ὅτι δὲν εἶναι ἀκατόρθωτο τὸ «ἀγαθόν».

Ἡ θαυμάσια διδασκαλία τοῦ Ὁσίου Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου ἄς διεγείρῃ συνεχῶς τὴν ράθυμη ψυχὴ μας στοὺς ὠραίους πνευματικοὺς ἀγῶνας γιὰ τὴν ἐπίτευξι τοῦ «καθ' ὁμοίωσιν»:

«Αὐτὸς ποὺ θέλει νὰ ἀφοσιωθῆ

Ἡ θεραπεία τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως*

«Ὁ τρώγων μου τὴν Σάρκα καὶ πίνων μου τὸ Αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ»¹

ΗΦΙΛΟΚΑΛΙΚΗ θεολογία καὶ πνευματικότης ἀποβλέπει σὲ τέσσερις κυρίως στόχους: στὴν **θεραπεία** τῆς φαντασίας καὶ τοῦ τριμεροῦς τῆς ψυχῆς, τὴν **ἐκδίωξι** τῶν πονηρῶν πνευμάτων ἀπὸ τὴν καρδιά μας καὶ τελικὰ τὴν **θεραπεία** τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες θεωροῦν, ὅτι ἡ φαντασία, τὸ τριμερὲς τῆς ψυχῆς (λογιστικόν, θυμικόν, ἐπιθυμητικόν), τὰ πονηρὰ πνεύματα, ὡς ἐπίσης καὶ «*ἡ ἐμπαθῆς καὶ διεφθαρμένη κατάστασις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως*»², εἶναι οἱ **τέσσερις ἐσωτερικὲς αἰτίαι τῶν κακῶν λογισμῶν**, οἱ ὅποιοι πλημμυρίζουν τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν βασανίζουν.

στὸν Κύριο καὶ νὰ ἀξιοθῆ τὴν αἰώνια ζωὴ, νὰ γίνῃ κατοικητήριον τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ γεμίσῃ ὀλόκληρος ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὥστε νὰ ἀποκτήσῃ τοὺς καρποὺς τοῦ Πνεύματος καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ τίς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ μὲ ἀγνότητα καὶ καθαρότητα, αὐτὸς πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὡς ἐξῆς...

Πρέπει νὰ ἀγωνίζεται γιὰ τὸ ἀγαθὸ ἀκόμη καὶ ἂν δὲν θέλει ἢ καρδιά του, κάνοντάς τὴν νὰ περιμένη πάντοτε μὲ ἀκλόνητη πίστιν τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἀγάπην ὅταν δὲν ἔχη ἀγάπην, νὰ ἀγωνίζεται γιὰ νὰ ἀποκτήσῃ πραότητα ὅταν δὲν ἔχη πραότητα, νὰ ἀγωνίζεται γιὰ νὰ κἀνῃ τὴν καρδιά του εὐσπλαγχνικὴ καὶ ἐλεήμονα, νὰ ἀγωνίζεται νὰ εἶναι

Πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Μακαρίου Ἀρχιεπισκόπου Κορίνθου, ὁ ὁποῖος -μαζὶ μὲ τὸν Ὅσιο Νικόδημο τὸν Ἀγορεύτη- μᾶς παρέδωσε τὸ ἀνεκτιμήτου ἀξίας (σωτηριολογικῆς, θεολογικῆς καὶ ποιμαντικῆς) βιβλίον «*Περὶ τῆς Συνεχοῦς Μεταλήψεως τῶν Ἀχράντων τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων*»³, θὰ ἀναφερθοῦμε πρὸς τὸ παρὸν μόνον στὸ ἐπιστέγασμα τῆς θεραπευτικῆς αὐτῆς ἀγωγῆς.

Οἱ Ἅγιοι, ὡς πολὺπειροὶ καὶ γνήσιοι ψυχικοὶ ἰατροί, μᾶς διαβεβαιώνουν κατηγορηματικά, ὅτι γιὰ τὴν θεραπεία τῆς νοσοῦσης φύσεώς μας **ἓνα καὶ μοναδικὸ φάρμακο ὑπάρχει**: τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ.

μακρόθυμος ὅταν περιφρονῆται καὶ καταφρονῆται, καὶ νὰ μὴ ἀγανακτῆ ὅταν τὸν ταπεινῶνουν καὶ ἀτιμάζουν, νὰ πιέζῃ τὸν ἑαυτὸ του στὴν προσευχή, ὅταν ἡ προσευχὴ δὲν εἶναι πνευματικὴ.

Καὶ ἔτσι ὁ Θεὸς βλέποντάς τον νὰ ἀγωνίζεται μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο, μὲ μεγάλη δυσκολία καὶ προσπάθεια, παρόλον πὸν ἀρνεῖται ἢ καρδιά του, τοῦ δίνει τὴν ἀληθινὴ καὶ γεμάτη ἀπὸ Πνεῦμα προσευχὴ, τοῦ δίνει τὴν ἀληθινὴ ἀγάπην, τὴν ἀληθινὴν πραότητα, καρδιά εὐσπλαγχνικὴ, ἀληθινὴ καλωσύνη, καὶ μὲ λίγα λόγια τὸν γεμίζει μὲ τοὺς καρποὺς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». (Ομιλία ΙΘ')

(2005)

Ὁ Κύριός μας παρέδωσε στους εὐσεβεῖς νὰ προσεύχονται καὶ νὰ ζητοῦν τὴν καθημερινή τροφή τῆς ψυχῆς: «τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον»⁴.

Οἱ Ἱεροὶ Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας μας ὡς «ἐπιούσιον ἄρτον» στὴν θεοπαράδοτη αὐτὴν προσευχὴ ἐννοοῦν αὐτὸ τοῦτο τὸ Σῶμα καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ Αἷμα τοῦ Σωτῆρος μας.

«Κυρίως καὶ κατ' ἐξάιρετον λόγον», λέγουν οἱ Ἅγιοι Μακάριος καὶ Νικόδημος, «λέγεται “ἄρτος ἐπιούσιος” ἢ Θεία Κοινωνία τοῦ παναχράντου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ **συντηρεῖ καὶ συγκρατεῖ τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν δυναμώνει** εἰς τὸ ποιεῖν τὰς δεσποτικὰς ἐντολὰς καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀρετὴν»⁵.

Ἡ Θεία Κοινωνία εἶναι ἡ «ἀληθινὴ τροφή», τὸ «ἀληθινὸν φαγητὸν καὶ τὸ ἀληθινὸν ποτὸν» τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τῶν πιστῶν, ὅπως λέγει ὁ Χριστός μας: «Ἡ Σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρώσις, καὶ τὸ Αἷμα μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις»⁶.

Ὁ κοινὸς καὶ συνήθης ἄρτος, ἐπειδὴ δυναμώνει μόνον τὸ σῶμα καὶ ὄχι τὴν ψυχὴ, λέγεται βεβαίως καὶ αὐτὸς «ἐπιούσιος», ἀλλὰ καταχρηστικῶς καὶ ὄχι κυρίως: ὅπως ὅποτε ὁμως εἶναι καὶ αὐτὸς δῶρον Θεοῦ καὶ δὲν καταφρονεῖται, διότι -ὅπως λέγει ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος- «πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον, μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον»⁷.

Ὅμως, «κυρίως καὶ καθολικῶς “ἄρτος ἐπιούσιος” λέγεται τὸ Σῶμα τοῦ Κυρίου μας καὶ ὁ λόγος [ἢ Χάρις] τοῦ Θεοῦ, διότι δυναμώνουσι τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, καθὼς τὸ τοιοῦτον εἰς πολλοὺς ἐγινε

κατὰ καιροῦς, ὡς ὁ Προφήτης Μωϋσῆς, ὅστις τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ νύκτας ἐνήστευσε χωρὶς νὰ φάγῃ τροφὴν σωματικὴν: ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἡλίας ἡμέρας τεσσαράκοντα: εἰς δὲ τὴν νέαν χάριν [Καينὴν Διαθήκην] πλεῖστοι Ἅγιοι καὶ πολλαῖς φοραῖς μὲ μόνον τὸν λόγον [τὴν Χάριν] τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν Ἁγίαν Κοινωνίαν ἔζων χωρὶς τροφὴν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας»⁸.

Αὐτὸς ὁ «Ἐπιούσιος Ἄρτος», τὸ Δεσποτικὸ Σῶμα καὶ Αἷμα, «εἶναι τόσον ἀναγκαῖος καὶ ὠφέλιμος εἰς ἡμᾶς, ὅσον εἶναι ἀναγκαῖον καὶ ὠφέλιμον καὶ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα: διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προστρέχωμεν συχνὰ εἰς τὰ Θεῖα Μυστήρια, νὰ μεταλαμβάνωμεν τὸν Ἐπιούσιον Ἄρτον τοῦτον, ὃν ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα μας, μὲ φόβον ὁμοῦ καὶ ἀγάπην», «μὲ καθαρὰν συνείδησιν καὶ μὲ ἐξομολόγησιν ἀληθινήν»⁹.

Ὅσοι ἔχουμε, κατὰ θεῖαν φιλανθρωπίαν, ἀναγεννηθῆ διὰ μέσου τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος «εἶναι ἀνάγκη νὰ τρώωμεν συνεχῶς καὶ μὲ θερμὴν ἀγάπην καὶ συντετριμμένην καρδίαν τὴν πνευματικὴν αὐτὴν τροφὴν, διὰ νὰ ζῶμεν ζωὴν πνευματικὴν καὶ νὰ φυλαττώμεθα ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὸ φαρμάκι τοῦ νοητοῦ ὄφεως διαβόλου»¹⁰.

Ἄρα γε ὁμως, ποῦ ὀφείλεται ἡ μεγάλη ὠφέλεια τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων;

Οἱ εὐλογημένοι Ἅγιοί μας Μακάριος καὶ Νικόδημος μᾶς ἐξηγοῦν, ὅτι «εἰς τὴν Θεῖαν Μετάληψιν ὅλος ὁ Θεάνθρωπος Ἥλιος, ἐμβαίνει καὶ συγκιρνᾶται καὶ ζυμώνεται μὲ ὅλον τὸν ἄνθρωπον, καὶ φωτίζει, λαμπρύνει καὶ ἀγιάζει ὅλας τὰς ψυχικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις

καὶ αἰσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν μεταπλάττει ἀπὸ τὴν φθορὰν εἰς τὴν ἀφθαρσίαν»¹¹.

Ὁ Ἱερὸς Κύριλλος Ἀλεξανδρείας μᾶς βεβαιώνει, ὅτι «οὐ μόνον ἡμᾶς ἀπαλλάτει φθορᾶς τὸ τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀπάσης ἀκαθαρσίας τῆς εἰς τὸ ἔσω κεκρομμένης»· καὶ ἐπὶ πλεόν: «ἀποψύχεσθαι μὲν οὐκ ἔῃ πρὸς τὸ ράθυμον, ζέοντας δὲ μᾶλλον ἀποτελεῖ (καθιστᾶ) τῷ πνεύματι»¹².

Ἡ κοινὴ διδασκαλία τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἡ πείρα μᾶς διδάσκουν, ὅτι «μὲ τὴν συχνὴν Κοινωνίαν φωτίζεται ὁ νοῦς, λαμπρύνεται ἡ διάνοια, καθαρίζονται ὅλαι αἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς»¹³, θεραπεύεται καὶ ἀνακαινίζεται καὶ δοξάζεται ὅλη ἡ φύσις μας, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων ἐνδύομεθα μυστικῶς αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸν Βασιλέα μας Χριστόν.

Ὅπως μὲ πολλὴ δύναμι πνευματικῆ λέγει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος, τὸ Δεσποτικὸ Αἷμα, ἀξίως μεταλαμβάνομενο, «τὴν εἰκόνα ἡμῖν ἀνθηρὰν ἐργάζεται τὴν βασιλικήν, τοῦτο κάλλος ἀμύχανον τίκει, τοῦτο ἀπομαρανθῆναι τῆς ψυχῆς τὴν εὐγένειαν οὐκ ἀφήσιν, ἄρδον αὐτὴν συνεχῶς καὶ τρέφον» «καὶ μεγάλην τινὰ δύναμιν ἐμποιεῖ»: «ἐλαύνει μὲν δαίμονας καὶ πόρρωθεν ἡμῶν ποιεῖ, καλεῖ δὲ Ἀγγέλους πρὸς ἡμᾶς, καὶ τὸν Δεσπότην τῶν Ἀγγέλων· ὅπου γὰρ ἂν ἴδωσι τὸ Αἷμα τὸ Δεσποτικόν, φεύγουσι μὲν δαίμονες, συντρέχουσι δὲ Ἀγγελοι»: «τοῦτο ἡ σωτηρία τῶν ἡμετέρων ψυχῶν· τούτῳ λούεται ἡ ψυχὴ· τούτῳ καλλωπίζεται· τούτῳ πυροῦται· τοῦτο πυρὸς λαμπρότερον ἐργάζεται τὸν νοῦν τὸν ἡμέτερον· τοῦτο χρυσοῦ φαιδρότερον τὴν ψυχὴν ποιεῖ»: «οἱ τούτου μετέχοντες τοῦ Αἵματος, μετὰ Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων καὶ τῶν ἄνω Δυνάμεων ἐστήκασιν, αὐτὴν περικεί-

μενοι τοῦ Χριστοῦ τὴν Βασιλικὴν Στολήν, τὰ ὄπλα ἔχοντες τὰ πνευματικά· ἀλλ' οὐδὲν εἶπον οὐδέπω μέγα: Αὐτὸν γάρ εἰσιν ἐνδεδυμένοι τὸν Βασιλέα»¹⁴.

Ἐν κατακλείδι: ἡ σπουδαιότης καὶ ἡ ἀναγκαιότης τῆς συνεχοῦς Θείας Κοινωνίας γιὰ τὴν θεραπεία τῆς ἐμπαθοῦς καὶ διεφθαρμένης ἀνθρώπινης φύσεώς μας, ὑπογραμμίζεται ἄριστα καὶ ἐπιγραμματικὰ ἀπὸ τοὺς Ἁγίους μας Μακάριο καὶ Νικόδημο, μὲ τὰ ἐξῆς πολὺ χαρακτηριστικά:

Ὁ πολυμήχανος διάβολος σπεῖρει δι-ἀφορες αἱρέσεις, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐπλάνησε τοὺς αἰρετικούς, μὲ ἀποτέλεσμα αὐτοὶ νὰ στεροῦνται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὴν ἐν Χριστῷ ἀναγέννησιν διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος: «ἡμᾶς δὲ πάλιν τοὺς Ὀρθοδόξους σπουδάξει [ὁ διάβολος] νὰ ἀπολέση, ἀπομακρύνων ἀπὸ τὴν συνέχειαν τῆς Θείας Κοινωνίας· καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα δὲν ἠδυνήθη νὰ μᾶς σαλεύσῃ, μηχανᾶται μὲ ἄλλον τρόπον νὰ μᾶς θανατώσῃ. Καὶ μὴ νομίζετε τάχα, ὅτι ἔχουσι καμμίαν διαφορὰν τὸ ἔν ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἐπειδὴ ἐξ ἴσου ἀπεφάσισεν ὁ Κύριός μας καὶ διὰ τὰ δύο· διότι τὸ νὰ μὴ γεννηθῆ τις τελείως, ἢ ἀφοῦ γεννηθῆ νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν πείναν, καμμίαν διαφορὰν δὲν ἔχουσι. Οὕτω καὶ ἡμεῖς ἀναγεννώμεθα, ναί, μὲ τὸ θεῖον Βάπτισμα· ἂν ὅμως ὕστερα δὲν τρεφώμεθα ἀπὸ τὴν συχνὴν Κοινωνίαν [διὰ] νὰ ζῶμεν τὴν πνευματικὴν ζωὴν, πάλιν ἀποθνήσκομεν ἀπὸ τὴν πείναν τῆς Χάριτος καὶ πίπτομεν εἰς πάθη χειρότερα σχεδὸν καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀβαπτίστους»¹⁵.

• Ἀκριβῶς γιὰ τὸν λόγο αὐτόν, διεκήρυξε ὁ Κύριός μας: «Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν Σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου καὶ πῖντε Αὐτοῦ τὸ Αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς»¹⁶.

Ὁ Ἅγιος Νεομάρτυς Θεόφιλος ὁ Ζάκυνθος ὁ ἐν Χίῳ μαρτυρήσας ἐν ἔτει 1635*

Ούσιπέτης ποιητής Ἀνδρέας Κάλβος στήν κβ' στροφή τῆς ὠδῆς του «Εἰς Ζάκυνθον», ἐκφράζεται ἔτσι γιά νά δηλώσῃ τήν ἀπαλλαγὴ τῆς γενέτειράς του, καί κατ' ἐπέκταση ὀλόκληρης τῆς Ἑπτανήσου, ἀπὸ τὴν μουσουλμανικὴ λαίλαπα, πού τόσο ταλαιπώρησε καί τόσα δεινὰ προκάλεσε στὶς ὑπόλοιπες ἑλληνικὲς χώρες γιὰ μισὴ χιλιετία:

*Εἶσαι εὐτυχῆς· καὶ πλέον/ σὲ λέγω
 εὐτυχεστέραν,/ ὅτι σὺ δὲν ἐγνώ-
 ρισας/ ποτὲ τὴν σκληρὰν μάστιγα/
 ἐχθρῶν, τυράννων.*

Ἄν καί, πράγματι, ὁ ἑπτανησιακὸς χώρος δὲν ἐβίωσε τὴν μωαμεθανικὴ βία καί αὐθαιρεσία πού σημάδεψε τὴν ζωὴ τοῦ Γένους στὰ σκοτεινὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας ἀναδεικνύοντας ἕνα πλήθος Νεομάρτυρες πού ὠμολόγησαν τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ κι ἐσφράγισαν τὴν ὁμολογία μὲ τὸ αἷμα τους, ἀνέδειξε πάντως ἕναν τουλάχιστον Νεομάρτυρα, τὸν Ἅγιο Θεόφιλο ἀπὸ τὴν Ζάκυνθο, ὁ ὁποῖος μαρτύρησε στὸ νησί τῆς Χίου, στὶς 24 Ἰουλίου τοῦ 1635.

Ὁ Ἅγιος Θεόφιλος γεννήθηκε στὴν Ζάκυνθο καί ἐξασκοῦσε ἀπὸ πολὺ νέος τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ναυτικοῦ. Σ' ἕνα ἀπὸ

τὰ ταξίδια του συνέβη νὰ τσακωθῇ μὲ τὸν καπετάνιο τοῦ каравиού, γι' αὐτὸ καί ὅταν τὸ πλοῖο ἄραξε στὴν Χίο, πού ἦταν ἡ πατρίδα τοῦ καπετάνιου, ὁ Θεόφιλος τὸ ἐγκατέλειψε. Τότε τὸν πλησίασε ἕνας Ἀγαρηνός, ὁ ὁποῖος τοῦ πρότεινε νὰ τὸν ναυτολογήσῃ στὸ καράβι του, προσφέροντάς του καλὴ ἀμοιβή. Ὁ Θεόφιλος ὅμως μὲ κανένα τρόπο δὲν δεχόταν τὶς προτάσεις του, ἐπειδὴ δὲν εἶχε σὲ ὑπόληψη τοὺς Τούρκους, καί μάλλον τοὺς ἀποστρεφόταν. Ὁ Ἀγαρηνός ὅμως θύμωσε καί πάνω στὸ πείσμα του καί στὴν ὀργή του, συκοφάντησε τὸν Θεόφιλο ὅτι φοροῦσε τὸν σκούφο τῶν Μωαμεθανῶν. Συγκέντρωσε λοιπὸν καί ἄλλους Τούρκους, καί ὅλοι μαζί, βρίζοντας καί κτυπώντας τὸν Μάρτυρα, τὸν ὠδήγησαν στὸν κριτὴ, ὅπου καί ἐψευσδομαρτύρησαν. Ὁ κριτὴς ἀποφάσισε, ὡς συνήθως, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ Τούρκος. Παρὰ τὶς ἔντονες διαμαρτυρίες τοῦ Θεοφίλου καί τὴν ἐκδήλωση τῆς σταθερῆς πεποιθήσεώς του νὰ παραμείνῃ ἀκλόνητος στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ, ἐκεῖνοι προσπαθοῦσαν, πότε μὲ κολακείες καί πότε μὲ φοβέρες, νὰ τὸν καταφέρουν ν' ἀσπασθῇ τὴν θρησκεία τους. →

(*). Βλ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 289/Μάρτιος-Ἀπρίλιος 1999, σελ. 185-187.

1) Ἰωάν. στ' 56. / 2) Ὅσιου Νικοδήμου Ἀγορείτου, Ἐξομολογητάριον, ἔκδ. γ', Μ. Σαλιβέρου, σελ. 40. / 3) Παραπέμπουμε ἐν συνεχείᾳ στὴν ἔκδοσι ε', Σ. Ν. Σχοινᾶ, ἐν Βόλῳ 1971. / 4) Ματθ. στ' 11· Λουκ. ια' 3. / 5) «Περὶ τῆς Συνεχοῦς Μεταλήψεως...», σελ. 34. / 6) Ἰωάν. στ' 55. / 7) Α' Τιμ. δ' 4. / 8) «Περὶ τῆς Συνεχοῦς Μεταλήψεως...», σελ. 36. / 9) Αὐτόθι, σελ. 37 καί 36. / 10) Αὐτόθι, σελ. 36. / 11) Αὐτόθι, σελ. 34. / 12) Ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, αὐτόθι, σελ. 61. / 13) Αὐτόθι, σελ. 65. / 14) Ἱ. Χρυσοστόμου, PG τ. 59, στλ. 261 καί 262/Εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην, Ὁμιλία ΜΣΤ', §§ γ', δ'. / 15) «Περὶ τῆς Συνεχοῦς Μεταλήψεως...», σελ. 121. / 16) Ἰωάν. στ' 53.

Τελικά, βλέποντας ὅτι μὲ τίποτε δὲν μπορούσαν νὰ κάμψουν τὴν σταθερὴ του βούληση νὰ παραμείνῃ Χριστιανός, τὸν περιέτεμαν διὰ τῆς βίας καὶ τὸν παρέδωσαν σ' ἓναν ἀξιωματοῦχο τῶν σουλτανικῶν ἀνακτόρων, ποῦ βρισκόταν στὴν Χίο, προκειμένου νὰ τὸν πάρῃ στὴν Πόλη καὶ νὰ τὸν ἐντάξῃ στοῦ ὑπηρετικὸ σῶμα τοῦ Σουλτάνου, λόγω τοῦ παραστήματος καὶ τῆς ὡραιότητός του. Κατῶρθωσε ὁμοῦς ὁ Θεόφιλος νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν ἐπιτήρησή τους καὶ νὰ δραπέτευσῃ. Γιά κάποιες μέρες κρύφθηκε σὲ κάποια ἀκατοίκητα σπίτια κοντὰ στὴν πόλη τῆς Χίου· κατόπιν ὁμοῦς πείνασε καὶ κατέθηκε στοῦ σπίτι τοῦ καπετάνιου του τὰ μεσάνυκτα· ἀφοῦ ἔφαγε ἐκεῖ καὶ ἔλαβε μαζί του κάποια τρόφιμα, κρύφθηκε καὶ πάλι σὲ μιὰ Ἐκκλησία μέχρις ὅτου βρῆκε εὐκαιρία καὶ μπῆκε σ' ἓνα καράβι καὶ πῆγε στὴν Σάμο.

Μετὰ ἀπὸ λίγο καιρὸ ὁμοῦς ξαναγύρισε στὴν Χίο, ἀναζητώντας τὸν καπετάνιο του γιὰ νὰ ταξιδέψῃ πάλι μαζί του. Τὸν ἀναγνώρισαν ὁμοῦς οἱ Τοῦρκοι, οἱ ὁποῖοι καὶ τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν ὠδήγησαν στοῦ δικαστήριου, βεβαιώνοντας μὲ ὄρκους ὅτι εἶχε γίνει Ἄγαρηνός. Ὁ Θεόφιλος μὲ στεντόρεια φωνὴ διεκήρυσσε ὅτι «Χριστιανὸς εἶμαι καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω». Ὅπως ὁμοῦς γνωρίζομε, στὰ μουσουλμανικὰ «δικαστήρια» ἡ μαρτυρία ἢ ἡ βούληση ἐνὸς μὴ μουσουλμάνου «εἰς οὐδὲν ἰσχύει», γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀπόφαση τοῦ καδὴ ὤρισε νὰ καῖ ἐπὶ τῆς πυρᾶς ὁ Μάρτυς. Τότε τὸν ἄρπαξαν οἱ Ἄγαρηνοὶ σὰν ἀγρία θηρία, καὶ ἀκόμη προσπαθοῦσαν μὲ τὸ καλὸ ἢ μὲ τὴν φοβέρα τῆς φωτιᾶς νὰ τὸν καταφέρουν ν' ἀρνηθῇ τὴν πίστη του. Ὁ Μάρτυς ὁμοῦς ἐξακολουθοῦσε νὰ διακηρύττει ὅτι «ἐγὼ δὲν ἀρνοῦμαι τὸν Χριστὸν μου· Χριστιανὸς εἶμαι, Χριστιανὸς ἐπιθυμῶ νὰ ἀποθάνω· τί χασομεράτε;».

Τότε, ἐμπρὸς στοῦ ἀμετάθετο τῆς γνώμης του, ἀναψαν μιὰ τεράστια φωτιά, γιὰ νὰ τὸν ρίξουν μέσα. Τότε ὁ Ἅγιος, προσευχόμενος καὶ κάνοντας τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, μπῆκε μόνος του μέσα στὴ φωτιά, κι ἔτσι ἐτελείωσε τὴν ὁμολογία του καὶ ἔλαβε τὸ στεφάνι τοῦ Μαρτυρίου. Μετὰ τὸ σθῆσιμο τῆς φωτιᾶς, οἱ Χριστιανοὶ Χιώτες ἐζήτησαν νὰ πάρουν ὅσα ὀστά τοῦ Μάρτυρος περισώθηκαν· πρᾶγμα ποῦ κατάφεραν, ἀλλὰ μὲ τὴν καταβολὴ πολὺ μεγάλου χρηματικοῦ ποσοῦ, κατὰ τὴν τουρκικὴ συνήθεια. Τὰ ὀστά αὐτὰ κατετέθησαν στοὺν Ναὸ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου στὴν πόλη τῆς Χίου, ὅπου καὶ ὡς πηγὴ ἰάσεων τιμῶνται.

Τὸ Μαρτύριο καὶ ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Θεοφίλου συνέγραψε ὁ Χίος ἰατροφιλόσοφος καὶ θεολόγος Γεώργιος ὁ Κορρέσιος. Τὸ Μαρτύριο ὑπάρχει διασκευασμένο καὶ στοῦ «Νέου Μαρτυρολόγιου». Ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου τιμᾶται (24 Ἰουλίου) καὶ στὴν γενέτειρά του Ζάκυνθο, ὅπου καὶ τὸ ὄνομά του δίδεται τιμητικῶς ὡς Βαπτιστικὸ.

π.Γ.Ἁ.

(*) Περιοδ. «Ἀπολύτρωσις» Κερκύρας, ἀρ.φ. 528-529/Σεπτέμβριος-Ὀκτώβριος 2011, σελ. 20-21.

Συζήτηση για την πνευματική Ειρήνη, την απόκτηση της Ήσυχίας και την καθαρή Προσευχή*

ΚΑΠΟΙΟ έτος πέρασα μερικές εβδομάδες στο Κόνεβιτς, εύρισκόμενο στον άπω βορρά, ζώντας σαν ένας έρημιτης σὲ καλύβα στο δάσος. Ήταν στα τέλη του Ιουλίου. Οί ημέρες ήταν θερμές και ηλιόλουστες. Δάσος και λίμνη, λίμνη και δάσος. Η Μονή εκεί ήταν μικρή, οί Μοναχοί λίγοι και ηλικιωμένοι. Μεταξύ τους υπήρχαν Μοναχοί ύψηλης πνευματικότητας. Από αυτούς ένθυμούμαι καλύτερα τὸν π. Δωρόθεο. Κάποτε τὸν έρώτησα:

«Πὼς νὰ ἀποκτήσουμε πνευματική εἰρήνη;».

«Πρέπει νὰ ἀποκτήσουμε ήσυχία», ἀπάντησε χαμογελώντας.

«Τί σημαίνει νὰ ἀποκτήσουμε ήσυχία;», έρώτησα.

«Σημαίνει τοῦτο· ὅταν ήμουν νέος Δόκιμος σὴν Μονή Βαλαάμ, ὁ Γέροντάς μου, τὸν ὁποῖον ὑπηρετοῦσα, μοῦ εἶπε κάποτε: “Δημήτρη, θὰ εἶναι δύσκολο γιὰ σένα νὰ ἀποκτήσης ήσυχία. Ὁ χαρακτήρας σου εἶναι εὐθυμος και πολὺ ζωντανός. Και ἂν δὲν ἀποκτήσης ήσυχία, δὲν θὰ ἀποκτήσης καθαρή προσευχή και ὁ Μοναχισμός σου θὰ ἀποβῆ μάταιος”. Και τὸν έρώτησα τότε αὐτὸ πού σεῖς με έρωτᾶτε τώρα: “Τί σημαίνει νὰ ἀποκτήσω ήσυχία;”. Ὁ Γέροντας μοῦ εἶπε: “Αὐτὸ εἶναι πολὺ ἀπλό. Τώρα εἶναι καλοκαίρι και σὺ σίγουρα περιμένεις νὰ ἔλθῃ τὸ φθινόπωρο, ὅποτε θὰ ἔχῃ λιγότερη δουλειὰ σὰ χωράφια”. “Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, πατερούλη”, εἶπα. “Ὅταν ὅμως ἔλθῃ τὸ φθινόπωρο, τότε σὺ θὰ ἀρχίσῃς νὰ περιμένῃς με ἀνυπομονησία νὰ ἔλθῃ ὁ χειμῶνας, ὁ πρῶτος περίπατος σὸ χιόνι, οἱ Ἑορτές, και ὅταν φθάσουν αὐτές, σὺ θὰ περιμένῃς γιὰ τὸ Πάσχα, τὴν Φωτοφόρο Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ”. “Ἀλήθεια, ἔτσι εἶναι, πάτερ”, εἶπα πάλι. “Τώρα εἶσαι Δόκιμος, ἀλλὰ σίγουρα πε-

ριμένεις νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς πού θὰ γίνῃς Μοναχός, ἔτσι δὲν εἶναι;”. “Ναί, πάτερ!” “Τότε ὅμως, φτωχή ψυχή, θὰ περιμένῃς με ἀνυπομονησία γιὰ τὸ Μέγα Σχῆμα και μετὰ γιὰ χειροτονία Ἱερομονάχου. Λοιπόν, αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν θὰ ἔχῃς ἀποκτήσει ήσυχία. Ὅταν ὅμως βρίσκῃς ὅτι εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἴδιο εἴτε εἶναι ἄνοιξις εἴτε φθινόπωρο, χειμῶνας ἢ καλοκαίρι, Χριστοῦγεννα ἢ Πάσχα, εἴτε εἶσαι Δόκιμος εἴτε Μεγαλόσχημος, και ὅταν ζῆς τὴν παροῦσα ἡμέρα κατὰ τὸ *ἄρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία ἑαυτῆς*’ και δὲν ὄνειρεύεσαι οὔτε περιμένεις τίποτε, ἀλλὰ παραδίδεσαι έντελῶς σὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τότε θὰ ἀποκτήσης ήσυχία”.

Πέρασαν πολλὰ χρόνια, ἔλαβα τὸν Μανδύα, ἔλαβα τὴν Ἱερωσύνη, και πάλι περίμενα γιὰ κάτι. Με τοποθέτησαν σὴν θέσι τοῦ βοηθοῦ μαγεῖρου. Δὲν τὸ ἤθελα αὐτό, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ ὑποταθῶ. Λοιπόν, τελικὰ μᾶς ἔστειλαν ἐδῶ [σὸ Κόνεβιτς], και ἤλθα εὐχαρίστως, ἐνῶ ἄλλοι ἔκλαιγαν. Κάθετι εἶναι θέλημα Θεοῦ. Ἄν δεχθῆς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ γαλήνια και με ἀγάπη, και δὲν ἀναμένῃς νὰ ἐκπληρωθοῦν οἱ φαντασίες σου, θὰ ἀποκτήσης ήσυχία. Ὅμως εἶσαι ἀκόμη μακρὰ ἀπὸ αὐτό, Σέργιε Νικολάεβιτς. Ἀκόμη ζητεῖς τὰ δικά σου. Ὅμως, χωρὶς τὴν ἀπόκτησι ήσυχίας, δὲν κατορθώνεται ἢ καθαρή προσευχή!

«Πέστε μου, πατέρα Δωρόθεε, τί εἶναι καθαρή προσευχή;»

«Εἶναι προσευχή χωρὶς σκέψεις, ὅταν ὁ νοῦς δὲν περιπλανιέται, ἢ προσευχή δὲν διασπᾶται και ἢ καρδιά σου εἶναι ξύπνια, δηλαδὴ αἰσθάνεται φόβο και κατάνυξι. Ὅταν προσεύχεσαι μόνο με τὰ χεῖλη σου, ἐνῶ οἱ σκέψεις σου εἶναι μακριά, τότε αὐτὸ δὲν εἶναι προσευχή».

«Καὶ πῶς κάποιος ἀποκτᾷ καθαρὴ προσευχή»;

«Μὲ σκληρὴ ἐργασία, βέβαια. Ἔχεις ἀκούσει γιὰ τὴν προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ»;

«Ναί, ἔχω».

«Ἔχεις προσπαθήσει νὰ τὴν ἐφαρμύσεις»;

«Ἐγὼ προσπαθῆσαι».

«Καὶ πῆγε καλά»;

«Πτωχά».

«Μὴ ἀπελπίζεσαι. Ἐπαναλάβανέ τὴν συνεχῶς στὸν ἑαυτὸ σου καὶ θὰ ἔλθῃ στὸν καιρὸ τῆς».

«Πῶς κάποιος γνωρίζει ὅτι ἔχει ἀποκτήσει τὴν καθαρὴ προσευχή»;

Ἵπ. Δωρόθεος μὲ κοίταξε ἐρευνητικὰ καὶ ἐρώτησε: «Ἔχεις ἀκούσει γιὰ τὸν Μολδαβὸ στάρετς»;

«Ὁχι».

«Ὁ Μοναχὸς Παρθένιος γράφει γι' αὐτὸν στὰ Ταξίδια του. Ἔχεις διαβάσει τὸ ἔργο αὐτό»;

«Ὁχι».

«Διάβασέ το. Εἶναι πολὺ διδακτικὸ καὶ χρήσιμο. Κάποτε ὁ Παρθένιος τὸν ἐρώτησε σχετικὰ μὲ τὴν καθαρὴ προσευχή. Ὁ Στάρετς Ἰωάννης ἀπάντησε ὅτι ὅταν ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζῃ τὴν προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ ἔπρεπε νὰ βιάσῃ πολὺ τὸν ἑαυτό του ἀρχικὰ, ἀλλὰ κατόπιν ἔγινε ὄλο καὶ εὐκολότερη. Τελικὰ ἡ εὐχὴ τὸν κατέλαβε καὶ ἄρχισε νὰ κυλᾷ μέσα του σὰν ποταμός. Ἡ προσευχὴ ἄρχισε νὰ κινῆται ἀφ' ἑαυτῆς· κελάρυζε καὶ γουργούριζε καὶ ἄγγιζε τὴν καρδιά. Τότε, ἄρχισε νὰ ἀπομονώνεται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, πῆγε σὲ ἓνα μικρὸ ἐρημητήριον, ἔπαυσε νὰ δέχεται ἐπισκέψεις γενικὰ καὶ ὄχι μόνον ἀπὸ λαϊκὲς γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ λαϊκοὺς ἀνδρες, καὶ Μοναχοὺς σπάνια. Καὶ ἐκεῖ τοῦ ἦλθε μία ἀκατανίκητη ὄθνησι νὰ προσεύχεται. Ὅταν ὁ Παρθένιος ἐρώτησε τὸν Στάρετς: «Τί εἶναι αὐτὴ ἡ ἀκατανίκητη προσευχή», ὁ π. Ἰωάννης ἀπάντησε: «Αὐτὸ εἶναι ἀκατανίκητη προ-

σευχή. Ἐγείρομαι νὰ προσευχηθῶ μέχρι τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου καὶ ὅταν ἔρχομαι στὶς αἰσθήσεις μου, ὁ ἥλιος εἶναι ἤδη ψηλὰ στὸν οὐρανὸ καὶ οὔτε κἄν τὸ εἶχα παρατηρήσει». Αὐτὸ εἶναι καθαρὴ προσευχή».

«Πέστε μου, π. Δωρόθεε, πόσο ἀναγκαῖα εἶναι ἡ καθαρὴ προσευχὴ γιὰ μία δραστήρια ζωὴ, γιὰ παράδειγμα, στὴν ἱεραποστολικὴ ἐργασία»;

«Εἶναι πολὺ χρήσιμη. Ὅταν ἓνας ἄνθρωπος ἀναλαμβάνῃ νὰ ἐπιτελεῖ τὴν προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ, τότε γίνεται, ἄς ποῦμε, σὰν τὸ ἀνθισμένο δένδρον τῆς φλαμουριάς. Ὅταν δὲν ὑπάρχουν ἄνθη στὴν φλαμουριά, τότε οἱ μέλισσες δὲν πηγαίνουν. Ὅταν ὅμως ἡ φλαμουριά ἀρχίζῃ νὰ ἀνθίζῃ, τότε τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων τῆς ἐλκύει μέλισσες ἀπὸ παντοῦ. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ ἓναν ἀσκητὴ, ὁ ὁποῖος ἀρχίζει νὰ σταθεροποιῆται στὴν Προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ. Τὸ ἄρωμα τῆς προσευχῆς, οἱ ἀρετὲς ποὺ αὐτὴ παράγει, ἐλκύουν ἀπὸ παντοῦ καλοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἀναζητοῦν τὴν γνώσι. Αὐτὸν ποὺ ζῆ ἐν Χριστῷ, αὐτὸν ὁ Θεὸς τὸν βαστάζει στὶς χεῖρες Του. Δὲν χρειάζεται νὰ στενοχωριέται γιὰ τίποτε. Ἀπὸ κάθε μέρος καλοὶ ἄνθρωποι συρρέουν σὲ αὐτὸν καὶ τὸν προσπατεοῦν σὰν τὴν κόρη τῶν ὀφθαλμῶν τους. Αὐτὸς ποὺ ἀγωνίζεται στὴν ἐφαρμογὴ τῆς ἀληθινῆς προσευχῆς βρίσκει εἰρήνην ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ Κυρίου. Καὶ δὲν ἔχει φροντίδες. Ὅλα ἔρχονται αὐτόματα».

«Ἔρχονται θλίψεις»;

«Βεβαίως, καὶ ἔρχονται, ἀλλὰ καὶ αὐτὲς ἐπίσης μεταβάλλονται σὲ χαρὰ. Ἐν τούτοις, δὲν εἶσαι σὲ θέσι νὰ τὸ καταλάβῃς αὐτὸ ἀκόμη. Σὲ ὑπερβαίνει. Ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ στὸν καιρὸ του».

«Πέστε μου, π. Δωρόθεε, δύναται κάποιος νὰ σωθῇ στὸν κόσμον»;

«Καὶ γιατί αὐτὸ νὰ εἶναι ἀδύνατο; Ἡ

Ἐπιστολὴ περὶ βοηθείας τῶν Ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης*

Χαίρετε!

ἽΟνομάζομαι Σοφία καὶ εἶμαι 28 ἐτῶν. Πρὶν ἀρκετὰ χρόνια ἤμουν μαζί μὲ ἓνα παιδί. Μιὰ κοπέλα τὸν ἤθελε πάρα πολὺ καὶ ἡ μαμά της ἀσχολιόταν μὲ μαγεία. Τὰ τελευταῖα 8 χρόνια εἶχα κατάθλιψη, τάσεις αὐτοκτονίας, φόβους καὶ ὅ,τι χειρότερο ἀπὸ σκέψεις μπορεῖτε νὰ φανταστεῖτε.

Πέρι ἐπέσε στὰ χέρια μου ἡ προσευχὴ τοῦ Ἁγίου Κυπριανοῦ καὶ τὴν διάβασα στὸν ἑαυτό μου. Τὸ ἴδιο θράδου εἶδα ὄνειρο ὅτι εἶχα μιὰ τρύπα στὸ μέτωπο καὶ ἔβγαλα ἀπὸ ἐκεῖ μέσα νυχτερίδα, κάρναβη καὶ σκουλήκια!

Ἰἀπὸ τότε εἶμαι καλύτερα, σὲ συνδυασμὸ καὶ μὲ ἐξομολογήσεις καὶ κοινωνία, ἀλλὰ δὲν ἔγινε τελείως καλά. Σὰς παρακαλῶ διαβάστε προσευχὲς γιὰ μένα καὶ εὐλογεῖστε με, γιὰτι πραγματικὰ δὲ ξέρω τί ἄλλο νὰ κάνω. Ἦμουν ἀπὸ τὰ πιὸ χαρούμενα καὶ εὐχάριστα άτομα καὶ ἔχω καταντήσει ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο.

Μὲ εὐλάβεια φιλῶ τὸ χέρι σας.

(*) Ἡ χειρόγραφη αὐτὴ ἐπιστολὴ ἐλήφθη τὸν Μάρτιο τοῦ 2015.

Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐντὸς ἡμῶν, ὅταν προσπίπτουμε στὴν καρδιά μας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ προσφέρουμε τὸ γλυκύοσμο θυμίαμα τῆς καθαρῆς προσευχῆς. Ἔχεις διαβάσει τὴς Περιπέτειες ἐνὸς Προσκυνητοῦ;

«**Μ**άλιστα, τὸ ἔχω διαβάσει».

«**Λ**οιπὸν, δύνασαι νὰ πράξης ἀνάλογα. Ὁ Νεμίτοβ-Ὁρλόβσκυ ἦταν ἓνας πλούσιος ἔμπορος, ὅμως κατέπληξε τὸν Γέροντα Μακάριο τῆς Ὀππινά με τὴν προσευχητικότητα του. Ἀλλὰ πρέπει νὰ εἰπῶ ὅτι ὅταν ἐπέστρεψε στὸν οἶκο του, ἔγινε ἓνας ἐγκλειστος. Διότι ὅταν κάποιος ἀρχίσῃ νὰ ζῆ μὲ τὸν Θεὸ καὶ δῆ τὴν μεγαλοσύνη τοῦ πνευματικοῦ κόσμου, εἶναι δύσκολο νὰ παραμείνῃ στὸν κόσμο. Ὅπως ἓνας ἀετὸς ποὺ διασχίζει τὰ ὕψη δὲν μπορεῖ νὰ συγκριθῆ μὲ μιὰ κόππα ποὺ πηγαίνονται ἐρχεται βιαστικὰ στὸν πεζόδρομο».

Καθόμασταν σὲ ἓνα παγκάκι στὴν ὄχθη τῆς ἡσυχίας λίμνης. Λευκὰ ἀραιὰ σύννεφα ταξίδευαν στὸν γαλανὸ οὐρανό. Ὁ ἥλιος βασιλευε. Οἱ κορμοὶ τῶν ὑψηλῶν ἐλάτων ἔλαμπαν σὰν ἀναμμένες λαμπάδες στὴς ἀκτίνες τοῦ ἡλιοβασιλέματος. Ἡ λίμνη, ὀλόχρυση, ἦταν σὰν γυάλινη, περιβαλλόμενη ἀπὸ τὸ πράσινο τοῦ δάσους. Παντοῦ

βασιλευε ἡ ἡσυχία τοῦ ἄνω βορῶ.

«**Κ**ι ἔτσι, φίλε μου», τόνισε ὁ π. Δωρόθεος, «ὅταν ἡ καρδιά σου γίνῃ σὰν αὐτὸ τὸ ἀπόγευμα, τόσο ἤρεμη καὶ εἰρηνική, τότε πάνω της θὰ λάμπῃ τὸ φῶς τοῦ ἄδουτου ἡλίου καὶ θὰ καταλάβῃς ἐκ πείρας τί εἶναι ἡ καθαρὴ προσευχή».

«**Π**έστε μου, π. Δωρόθεε», τὸν ἐρώτησα ἀφοῦ πέρασε λίγος χρόνος, «πῶς θὰ βροῦμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ σχετικὰ μὲ ἐμᾶς»;

«**Οἱ** Ἁγιοὶ Πατέρες μᾶς λέγουν, ὅτι οἱ περιστάσεις τῆς ζωῆς μᾶς τὸ δείχνουν αὐτό· καὶ μὲ πίστι μποροῦμε νὰ ἐρωτήσουμε κάποιον Γέροντα ἢ κάποιον σοφὸ ἄνθρωπο, καὶ κατόπιν νὰ ἀκολουθήσουμε τὴς κλίσεις τῆς καρδιάς μας. Προσεύχου τρεῖς φορὲς στὸν Κύριο νὰ σοῦ δεῖξῃ τὸ θέλημά Του, ὅπως ἀκριβῶς ὁ Σωτῆρας προσευχήθηκε στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆς, καὶ ὅπου κλίνει ἡ καρδιά, πηγαινε πρὸς τὰ ἐκεῖ».

(*) Μετάφρασις ἀπὸ τὰ ἀγγλικά: "Orthodox Life", No 4/1989, pp. 38-40: "Upon the Heights of the Spirit – Doers of the Jesus Prayer in Monasteries and in the World (Private Prayer in Monasteries and Encounters) by Sergei Bolshakoff – Hieromonk Dorotheus of Konevits".

Ἀπὸ τὴν διδασκαλία τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας
κατὰ τὸν θεόσοφο Ἅγιο Νικόδημο Ἀγιορείτη

“Ὅτι δὲν πρέπει νὰ παίρνη τις τόκους, ἦτοι διάφορα*"

Ο μδ' Κανὼν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων λέγει ὅτι ὁποῖος Ἀρχιερεὺς ἢ Ἱερεὺς ἢ Διάκονος δανείζοντας τὰ ἄσπρα του (τὰ χρήματά του) ζητεῖ ἀπὸ τοὺς χρεωφειλέτας διάφορον (τόκον), ἅς παύση ἀπὸ τὴν τοιαύτην αἰσχροκέρδειαν ἢ ἅς καθήρεται. Τοῦτο τὸ ἴδιον προστάζουν καὶ ὁ ἰ' Κανὼν τῆς ΣΤ' Συνόδου καὶ ὁ δ' τῆς ἐν Λαοδικείᾳ, ἐμποδίζοντες τοὺς Ἱερωμένους νὰ μὴ παίρνουν οὔτε εἰς τὰ ἑκατὸν γρόσια δώδεκα τὸν χρόνον, οὔτε ἕξ. Ὁ δὲ ιζ' τῆς Α' Συνόδου, ὄχι μόνον τοὺς Ἱερωμένους, ἀλλὰ καὶ ὄλους τοὺς κληρικούς, ἀναγνώστας δηλαδή, ψάλτας καὶ τοὺς λοιπούς, ἐμποδίζει ἀπὸ τὸ νὰ παίρνουν διάφορα (τόκους). Ὁ δὲ ε' τῆς ἐν Καρθαγένῃ πηγαίνοντας παρεμπρὸς λέγει ὅτι οἱ κληρικοί, ὄχι μόνον ἀπὸ ἄσπρα (ἀπὸ χρήματα) νὰ μὴ παίρνουν διάφορον (τόκον), ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κάθε λογῆς πρᾶγμα, ὅπου δώσουν. Ὁ δὲ κ' τῆς αὐτῆς λέγει ὅτι ὁ κληρικὸς ὅσα ἄσπρα (χρήματα) δανείσῃ, τόσα νὰ παίρνη, καὶ ὅ,τι ἄλλο εἶδος δώσῃ, ἐκεῖνο μόνον νὰ λαμβάνῃ. Ὁ δὲ ιδ' τοῦ Ἁγίου Βασιλείου λέγει ὅτι ἐκεῖνος ὅπου παίρνει διάφορα (τόκους), ἐὰν θέλῃ νὰ γίνῃ Ἱερεὺς, νὰ μοιράζῃ πρῶτον εἰς τοὺς πτωχοὺς τὰ ἄσπρα (τὰ χρήματα), ὅπου ἐπῆρε διάφορα (τόκους), καὶ τότε νὰ ἱεράνεται.

Ἀλλὰ καὶ οἱ λαϊκοὶ ἀκόμη δὲν πρέπει νὰ παίρνουν διάφορα (τόκους), διότι ἀνίσως, ὡς λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος, οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἔπαιρναν διάφορα (τόκους) ἀπὸ τοὺς ἄλλους Ἑβραίους,

κατὰ τὸ «οὐκ ἐκτοκίεις τῷ ἀδελφῷ σου τόκον ἀργυρίου, καὶ τόκον βρωμάτων, καὶ τόκον παντὸς πράγματος, οὐ̄ ἐὰν ἐκδανείσῃς» (Δευτ. κγ' 19)· ποῖαν ἀπολογίαν ἔχομεν νὰ δώσωμεν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί, ὅπου γινόμεθα καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς Ἑβραίους ὠμότεροι, ὕστερα ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὴν ἔνσαρκον Οἰκονομίαν τοῦ Χριστοῦ; (Ὁμιλ. μα' εἰς τὴν Γένεσιν). Καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος ἐρμηνεύων τὸ ρητὸν τοῦ ιδ' Ψαλμοῦ, τὸ λέγον· «τὸ ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκῳ» λέγει, ἀπάνθρωπον εἶναι τῇ ἀληθείᾳ ὁ μὲν πτωχὸς νὰ δανείζεται ἀπὸ τὸν πλούσιον διὰ παρηγορίαν τῆς δυστυχίας του, ὁ δὲ πλούσιος νὰ μὴ ἀρκῆται εἰς τὸ κεφάλαιον, ἀλλὰ νὰ ζητῇ νὰ συνάγῃ κέρδη καὶ διάφορα (τόκους) ἀπὸ τὴν δυστυχίαν τοῦ πτωχοῦ. Τόκος, ἦτοι γέννα, ὀνομάζεται τὸ διάφορον διὰ τὴν πολλὴν γονιμότητα καὶ αὐξησιν τοῦ κακοῦ· ἐπειδὴ τῶν τοκογλύφων τὰ ἄσπρα (τὰ χρήματα), εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, ὅπου δανείζονται εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν γεννῶνται καὶ ἄλλα ἤδη εἶναι ἔτοιμα νὰ γεννηθοῦν· ἢ τάχα διὰ τοῦτο ὀνομάσθη ὁ τόκος γέννα, διατὶ φυσικὰ προξενεῖ λύπας καὶ κοιλοπονέματα εἰς τοὺς χρεωφειλέτας· καὶ καθὼς εἶναι λυπηρὸν πρᾶγμα εἰς τὴν ἐγγαστρωμένην οἱ πόνοι τῆς γέννας, ἔτσι καὶ εἰς τὸν χρεωφειλέτην εἶναι λυπηρὸν, ὅταν ἔλθῃ ἡ διορία τοῦ καιροῦ νὰ πληρώσῃ τὸ διάφορον (τὸν τόκον).

Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Νεαρὰ τοῦ Βασιλέως Λέοντος ὀρίζει ὅτι «ἀγκαλὰ καὶ οἱ προτύ-

τεροί μας Βασιλεῖς ἐδέχθησαν τὸν τόκον διὰ τὴν σκληροκαρδίαν τῶν δανειστῶν, ἡμεῖς ὅμως ἐκρίναμεν δίκαιον νὰ λείπη παντελῶς ἀπὸ τὴν πολιτείαν τῶν Χριστιανῶν τὸ τοιοῦτον, ὡς ἀνοίκειον εἰς τὴν ζωὴν αὐτῶν καὶ ἐμποδισμένον ἀπὸ τοὺς θεῖους Νόμους. Διὰ τοῦτο προστάζει ἡ Γαληνότης ἡμῶν, νὰ μὴν ἔχη ἄδειαν τις τελείως εἰς καμμίαν ὑπόθεσιν, νὰ πάρη διάφορον· μήπως θέλοντες νὰ φυλάττωμεν νόμον ἀνθρώπινον, παραβῶμεν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ· ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν πάρη τις δανειστής, νὰ λογαριάζεται εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ χρέους» (Ἀρμενοπούλ. Βιβλ. γ' Τίτλ. Ζ').

Σφραγίς δὲ τῶν εἰρημένων ἄς εἶναι ὁ καθ' ἑαυτῶν Κανὼν τοῦ Ἁγίου Νικηφόρου τοῦ Ὁμολογητοῦ, ὁστις διορίζει τοὺς Ἱερεῖς νὰ μὴ μεταλαμβάνουν τοὺς κληρικούς καὶ τοὺς λαϊκοὺς ἐκείνους, ὅπου δὲν παύουν ἀπὸ τὸ νὰ παίρνουν διάφορα (τόκους), ἀλλ' οὔτε ὀλοτελῶς νὰ συντρῶγῃ τις μὲ αὐτούς. Καὶ οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι εἰς τὰς Διαταγὰς τους (Βιβλ. δ' Κεφ. στ') προστάζουν νὰ μὴ δέχωνται τὰς προσφορὰς ἐκείνων, ὅπου παίρνουν διάφορα (τόκους).

Διότι ἂν οἱ Χριστιανοὶ δὲν πρέπει νὰ δανεῖζουν, μὲ ἐλπίδα διὰ νὰ πάρουν ὀλοτελῶς αὐτὸ τὸ κεφάλαιον, ὡς λέγει ὁ Κύριος «ἐὰν δανεῖζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί;» καὶ πάλιν· «Δανεῖζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες» (Λουκ. στ' 34-35)· ἀνίσως λέγω, οἱ Χριστιανοὶ ἔχουν χρέος νὰ μὴ παίρνουν οὔτε τὸ κεφάλαιον, πόσω μᾶλλον χρεωστοῦν νὰ μὴ παίρνουν ὀλοτελῶς διάφορον (τόκον);

Τί λέγω οἱ Χριστιανοὶ; Καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ Ἑβραῖοι μερικὲς φορὲς ἐπροστάζοντο νὰ ἀφίνουν καὶ αὐτὸ τὸ κεφάλαιον εἰς τοὺς χρεωφειλέτας των. Προστάζει γὰρ αὐτούς ὁ Θεὸς ὅτι, ἐὰν εἶναι κοντὰ

ὁ ἔβδομος χρόνος νὰ ἔλθῃ (πρὸ δέκα μηνῶν θετέον ἢ πέντε ἢ καὶ ὀλιγώτερον), εἰς τὸν ὁποῖον χρόνον ἐχάριζαν κάθε χρέος εἰς τοὺς χρεωφειλέτας, ἔπειτα ἔλθῃ τις πτωχὸς καὶ χρειαζόμενος καὶ ζητήσῃ ἀπὸ αὐτοὺς δανεικὰ ἄσπρα (χρήματα), τοὺς προστάζει λέγων νὰ μὴ πονηρεύσουν διὰ τὸν ἔβδομον αὐτὸν χρόνον τῆς ἀφέσεως καὶ δὲν δώσουν ὅσα χρειάζεται ὁ πτωχὸς ἀδελφός των· ἀλλὰ νὰ τῶ δώσουν καὶ νὰ μὴ λυπηθοῦν πῶς ἔχουν νὰ τὰ χάρισουν ὅλα, ὅταν ἔλθῃ ὁ ἔβδομος χρόνος· «Πρόσεχε σεαυτῶ μὴ γένηται ρῆμα κρυπτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀνόμημα, λέγων· ἐγγίζει τὸ ἔτος τὸ ἔβδομον, ἔτος τῆς ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσῃται ὁ ὀφθαλμός σου τῶ ἀδελφῶ σου τῶ ἐπίδεικτον, καὶ οὐ δώ-

σεις αὐτῶ· καὶ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς Κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία μεγάλη· διδοὺς δώσεις αὐτῶ, καὶ δάνειον δανεῖς αὐτῶ ὅσον ἐπιδέεται, καθ' ὅτι ἐνδεεῖται... ὅτι διὰ τὸ ρῆμα τοῦτο, εὐλογήσει σε Κύριος ὁ Θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις, καὶ ἐν πᾶσιν, οὗ ἂν ἐπιβάλης τὴν χεῖρά σου» (Δευτ. ιε' 9).

Εἰ δὲ οἱ λαϊκοὶ ἀπλῶς δὲν πρέπει νὰ παίρνουν διάφορα (τόκους), πόσω μᾶλλον οἱ Καλόγηροι, οἱ ὁποῖοι ὑπόσχονται νὰ ἔχουν ἀκτημοσύνην καὶ χρεωστοῦν νὰ ζοῦν ὑψηλοτέραν καὶ ἀγιωτέραν ζωὴν καὶ νὰ γίνωνται παράδειγμα εἰς τοὺς λαϊκοὺς πάσης ἀρετῆς καὶ κάθε καλοῦ; Ὅθεν οἱ Μοναχοὶ ὅπου παίρνουν διάφορα (τόκους) καὶ δὲν παύουν ἀπὸ τὴν αἰσχροκέρδειαν ταύτην, πρέπει νὰ κατανίζονται ἀπὸ τοὺς Πνευματικούς μὲ τὴν ἀποχὴν τῶν θείων Μυστηρίων, ὡς ἀνάξιοι, ἕως οὔ νὰ διορθωθοῦν.

(*) Ἑξομολογητάριον, ἔκδ. Ν. Παναγόπουλος, Ἀθήναι 1988, σελ. 173-175.

Τὸ πνεῦμα τῆς Ἀποστασίας στοὺς ἐσχάτους καιροὺς κατὰ τὴν ἐρμηνεία τοῦ Ἁγίου Ἐπισκόπου Θεοφάνους τοῦ Ἐγκλειστοῦ*

“Μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον· ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καθίσει, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶ Θεός” (Β΄ Θεσ. β΄ 3-4)

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ὁμιλεῖ σαφῶς περὶ τῆς Ἀποστασίας, ἡ ὁποία θὰ συμβῇ στὶς ἔσχατες ἡμέρες, πρὶν ἀπὸ τὴν Δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου. Περὶ αὐτῆς ἀναφέρεται καὶ σὲ ἄλλες Ἐπιστολές του. Στὴν Πρώτη πρὸς Τιμόθεον γράφει: “Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων” (Α΄ Τιμ. δ΄ 1). Ὁμοίως γράφει ὁ αὐτὸς στὴν Β΄ Τιμ. γ΄ 1 καὶ ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Πέτρος στὴν Β΄ Πέτρ. γ΄ 1.

Ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Ἰούδας μαρτυρεῖ, ὅτι ὅλοι οἱ Ἀπόστολοι ὠμίλησαν περὶ αὐτοῦ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο: “Μνήσθητε τῶν ρημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἔλεγον ὑμῖν ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες” (Ιούδ. 17-19).

Καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος προεῖπε, ὅτι στὸ τέλος τοῦ κόσμου “πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσι πολλούς, καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν” (Ματθ. κδ΄ 11-12), καὶ ὅτι ὅταν θὰ ἔλθῃ “ἄρα εὐρήσει τὴν πί-

στιν ἐπὶ τῆς γῆς;” (Λουκ. ιη΄ 8).

Σύμφωνα μὲ αὐτὲς τὶς διαβεβαιώσεις, διαγράφεται στὸν νοῦ μας μία ἐντελῶς ἀπογοητευτικὴ εἰκόνα τῆς ἠθικοθηρηκευτικῆς καταστάσεως τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἐσχάτου καιροῦ. Τὸ Εὐαγγέλιο θὰ εἶναι γνωστὸ σὲ ὅλους. Καὶ ἕνα μὲν μέρος τοῦ κόσμου θὰ μείνῃ στὴν ἀπιστία, τὸ ἄλλο δὲ μέρος

θὰ δημιουργηθῇ κυρίως αἱρέσεις, πού δὲν θὰ ἀκολουθοῦν τὴν θεοπαράδοτη διδασκαλία καὶ θὰ κτίζουν μία δική τους πίστι βασισμένη στὴν δική τους φαντασία, ἂν καὶ [φαινομενικὰ στηριγμένη] στὴν βάσι τῶν λόγων τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Αὐτὲς οἱ αὐτο-επινοημένες πίστεις θὰ γίνονται ἀναρίθμητες. Τὴν ἀρχὴν τους ἔθεσε ὁ Πάπας. Συνέχισαν τὸ ἔργο του ὁ Λούθηρος καὶ ὁ Καλβῖνος. Τὸ θεμέλιο, τὸ ὁποῖο ἔθεσαν αὐτοί, τὴν προσωπικὴ δηλαδὴ ἐπίτευξι τῆς πίστεως μόνον ἐπὶ τῆς Γραφῆς, ἔδωσε ἰσχυρὴ ὠθησι γιὰ τὴν ἐπινόησι πίστεων.

Καὶ τώρα (δεύτερο μισὸ ΙΘ΄ αἰ.) ὑπάρχουν πάρα πολλὲς Ὁμολογίες, οἱ ὁποῖες θὰ γίνουν περισσότερες. Κάθε κράτος θὰ ἔχῃ τὴν δική του πίστι, ὕστερα κάθε νομός, κάθε πόλις καὶ στὸ τέλος πιθανὸν **κάθε μυαλὸ θὰ ἔχῃ τὴν δική του ὁμολογία.**

Πνευματικὸν Μαρτύριον*

Α' Τί εἶναι εἶδωλο; Εἶναι ἡ ἁμαρτία.

Β' Τί εἶναι εἰδωλολατρικὸς ναός; Εἶναι ἡ καρδιά τοῦ ἀγαπᾶ τὴν ἁμαρτία.

Γ' Ποιὸς εἶναι εἰδωλολάτρης; Εἶναι ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἀγαπᾶ τὴν ἁμαρτία.

Δ' Τί εἶναι εἰδωλολατρία; Εἶναι τὸ νὰ ἀγαπᾶ κανεὶς τὰ πάθη.

Ε' Τί εἶναι ἀγώνας τῶν Μαρτύρων; Εἶναι ἡ ἀντίδραση στὴν ἁμαρτία.

ΣΤ' Ποιὸς εἶναι βασανιστής; Εἶναι τὸ κακὸ σύνθημα.

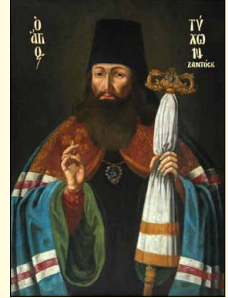
Ζ' Ποιοὶ εἶναι ὑπηρέτες τοῦ βασανιστῆ; Εἶναι οἱ λογισμοὶ τοῦ ὀδηγοῦν στὴν ἁμαρτία.

Η' Τί εἶναι διάφορα βασανιστήρια; Εἶναι ὁ ἀδιάκοπος ἀγώνας κατὰ τῶν λογισμῶν.

Θ' Τί εἶναι ἄρνηση τοῦ Χριστοῦ; Εἶναι ἡ ἐπιθυμία τῆς ἁμαρτίας.

Ι' Τί εἶναι θυσία στὸ εἶδωλο; Εἶναι ἡ πραγματοποίηση τῆς ἁμαρτίας.

“Ὅποιοι ἀντιδρᾶ σ' ὅλα αὐτά, εἶναι Μάρτυρας χωρὶς αἷμα.

(*) Περιοδ. «Θεοδρομία», ἔτος Ε', Ἰανουάριος-Μάρτιος 2003, τ. 1, σελ. 117.

Διότι ὅταν οἱ ἄνθρωποι δὲν δέχωνται τὴν θεοπαράδοτη πίστι, φτιάχνουν τὴν δική τους, διαφορετικὰ δὲν γίνεται.

Καὶ ὅλοι θὰ ὀνομάζωνται “Χριστιανοί”. Ἐνα μόνον μέρος θὰ κρατήσῃ τὴν γνήσια πίστι, ὅπως τὴν παρέδωσαν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καὶ τὴν διατηρεῖ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτοὺς οἱ περισσότεροι θὰ εἶναι Ὁρθόδοξοι μόνον κατ' ὄνομα. Στὴν καρδιά τους ὅμως δὲν θὰ ἔχουν τὴν τάξι (κατάστασι/διάθεσι), τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ ἡ πίστις, διότι θὰ ἔχουν ἀγαπήσει τὸν παρόντα αἰῶνα. Αὐτὸς θὰ εἶναι ὁ εὐρύτερος χώρος τῆς ἀποστασίας.

Παντοῦ θὰ εἶναι ἀκουστὸ τὸ ὄνομα Χριστιανός. Παντοῦ θὰ ὑπάρχουν Ναοὶ καὶ ἱερεῖς Ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ ὅλα αὐτά θὰ εἶναι μόνον στὴν ἐπιφάνεια. Ἐντὸς αὐτῶν θὰ ὑπάρχῃ τελεία ἀποστασία. Στὸ ἔδαφος αὐτὸ θὰ γεννηθῇ καὶ θὰ ἀύξηθῇ ὁ Ἀντίχριστος, μὲ

τὸ πνεῦμα τῆς ἐπιφανειακότητος, χωρὶς τὴν οὐσία τοῦ πράγματος.

(...) **ΔΕΝ** θὰ τοποθετήσουν τὴν εἰκόνα τοῦ Θηρίου καὶ στοὺς ναοὺς; Ἐννοεῖται, ὅτι ἐφ' ὅσον θὰ γίνῃ εὐρυτάτη ἀποστασία ἀπὸ τὸν Χριστιανισμό, μαζὶ μὲ τοὺς Χριστιανούς θὰ καταλάβουν καὶ τοὺς ναοὺς, ὥστε σὲ αὐτοὺς θὰ εἶναι ἀδύνατον πλέον νὰ παραμεινῇ ἡ τάξι καὶ ἡ κατάστασις τῶν Χριστιανῶν. Ἐπομένως, θὰ τοποθετήσουν κάτι νέο, σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ νέου θεοῦ. Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα τοῦτο σημαίνει τὴν ἐνθρόνισι τοῦ Ἀντιχρίστου στὸν ναό. Ὅπου αὐτὸς θὰ ἐμφανισθῇ προσωπικῶς, ἐκεῖ καὶ θὰ ἐνθρονισθῇ σὰν θεός.

(*) Μετάφρασις ἀπὸ τὸ ρωσικὸ πρωτότυπο: Ἐπισκόπου Θεοφάνους, Ἑρμηνεῖα Ἐπιστολῶν Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου Πρὸς Φιλιππησίους καὶ Θεσσαλονικεῖς Α' καὶ Β', β' ἔκδοσις, Μόσχα 1895, σελ. 491-492, 497.

Τὸ τριετὲς Μνημόσυνο τοῦ ἀειμνήστου Σεβ. Πατρὸς ἡμῶν κυροῦ Κυπριανοῦ

ΤΗΝ Δευτέρα, 17/30.5.2016, τρία ἀκριβῶς ἔτη ἀπὸ τῆς εἰς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἀειμνήστου Σεβ. Μητροπολίτου καὶ Πατρὸς ἡμῶν κυροῦ Κυπριανοῦ, τελέσθηκε στὴν Ἱερά Μονή μας, στὸν Προσκυνηματικὸ Ναό, τὸ Μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς μακαρίας ψυχῆς Αὐτοῦ.

Στὴν Θεία Λειτουργία προεξήρχε ὁ διάδοχος τοῦ μακαριστοῦ Σεβ. Μητροπολίτης Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανὸς ὁ νεώτερος, καὶ ἔλαβαν μέρος οἱ Θεοφ. Ἐπίσκοποι Μεθώνης κ. Ἀμβρόσιος, ὁ ὁποῖος ἐκφώνησε καὶ Ὁμιλία, καὶ Γαρδικίου κ. Κλήμης, ὁ σεβαστὸς Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀρχιμ. π. Θεοδόσιος καὶ πολλοί

Κληρικοὶ τῆς Μητροπόλεως, ὅπως καὶ οἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ Κληρικοὶ μας Αἰδεσ. π. Ἀνδρέας ἀπὸ τὴν Σουηδία, Αἰδεσ. π. Ἱερεμίας ἀπὸ τὴν Τσεχία καὶ ὁ Ἀρχιμ. π. Χριστοφόρος ἀπὸ τὴν Αὐστραλία.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἀγαθάγγελος, Πρωθιεράρχης τῆς Ἀδελφῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασποράς, μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κισινέβ κ. Γεωργίου καὶ τοῦ Πρωθιερέως π. Λεωνίδου Πλιάτσ, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἔλθει στὴν Ἑλλάδα γιὰ συμμετοχὴ στὴν Διορθόδοξη Σύσκεψι τῶν Ἀδελφῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν μας τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὡς καὶ στὴν Διακήρυξι τῆς Ἀγιότητος

**ΕΪΠΕ
ΓΕΡΩΝ...**

Ἡ φανέρωσις διαπραχθεισῶν ἁμαρτιῶν εἰς ἓνα Μοναχόν, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ γνωρίσῃ ἄν ὁ Ἅγιος εἶχε τὸ χάρισμα αὐτὸ*

Ἀπὸ τὸν Βίον τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Στεφάνου τοῦ Σαββαΐτου

ΕΝΑΣ ἄλλος δὲ ἀδελφὸς ἀκούοντας ἀπὸ πολλοὺς νὰ ἐπαινῆται ἡ διορατικὴ καὶ προορατικὴ ἀρετὴ τοῦ Ὁσίου αὐτοῦ Γέροντα, προσῆλθε πρὸς αὐτὸν θέλοντας νὰ δοκιμάσῃ αὐτόν, λέγοντας: «ἐπειδὴ μερικοί, ὅχι ὀλίγοι, διαβεβαιώνουν μαρτυροῦντες, ὅτι ἔχεις ἀπὸ τὸν Θεὸν δοσμένην σ’

ἐσὲ διορατικὴν χάριν, γι’ αὐτὸ ἦλθα, ὅσιν πάτερ, θέλοντας νὰ λάβω κάποιαν πληροφορίαν. Λοιπὸν, δεῖξε ἀγάπην καὶ πληροφορήσέ με σ’ αὐτὸ τὸ θέμα, δηλαδὴ ποῖες ἁμαρτίες διέπραξα, ἄν γνωρίζῃς βέβαια καὶ δύνασαι». Ὁ δὲ Γέροντας ἀποκριθεὶς εἶπε: «μὴ

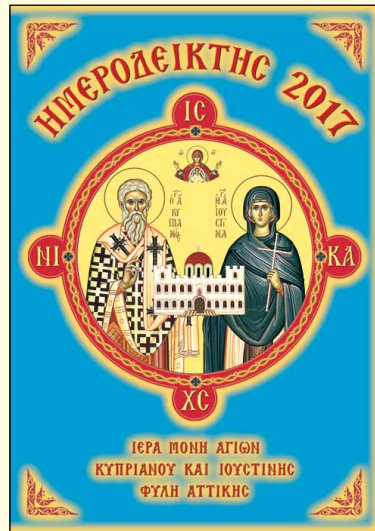

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ 2017

Κατὰ τὸ Πάτριον Ἐκκλησιαστικὸ Ἑορτολόγιο

Α. Ἡμεροδείκτης. Μικρὸ Ἡμερολόγιο τσέπης, τὸ ὁποῖο περιλαμβάνει Ἑορτολόγιο, Κυριακοδρόμιο, Νηστειοδρόμιο καὶ ἔνδειξι τῶν Ἁγιογραφικῶν Ἀναγνωσμάτων τῶν Κυριακῶν τοῦ ἔτους. Τετραχρωμία, Σελίδες 32, Σχῆμα: 8×12 ἐκ..

Β. Τοίχου. Ἰδιαίτερα χρήσιμο γιὰ τὴν μεθοδικότητά του, τὴν ἀκριβῆ καὶ κατατοπιστικὴ ἡμερήσια παράθεσι ἐνδείξεων περὶ Νηστείας, ὡς καὶ τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Εὐαγγελικῶν Ἀναγνωσμάτων ὅλου τοῦ ἔτους, ἐπίσης δὲ κείμενα οἰκοδομητικὰ καὶ ἐνημερωτικὰ ἐνδιαμέσως καὶ ἐκκλησιαστικὴ διακόσμησι μὲ ἐγχρωμες ἱερὲς Εἰκόνες. Τετραχρωμία, Σελίδες 66, Σχῆμα: 14×25 ἐκ.

← τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου· ἐπίσης παρίστατο καὶ ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Λούνης κ. Σιλουανὸς ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ἅπαντες δὲ ἔλαβαν μέρος στὸ ἱερὸ Μνημόσυνο.

Παρέστησαν ἐπίσης πολλοὶ πιστοὶ, πνευματικὰ τέκνα τοῦ ἀειμνήστου Πατρὸς ἡμῶν, εὐχηθέντες ἐγκαρδίως νὰ εἶναι ἡ μνήμη Αὐτοῦ αἰωνία καὶ ἀγήρων!

σὲ παρακαλῶ, τέκνον, θέλεις καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον νὰ δοκιμάσης τὴν μηδαμινότητά του, πὺ εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἁμαρτίες».

Βλέποντας δὲ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ πολὺ χρόνον νὰ τὸν παρακαλῆ γι' αὐτὸ τὸ θέμα, εἶπε πρὸς αὐτὸν ἐπὶ πλέον· «ἐπειδὴ ἀκριβῶς γι' αὐτὸ ἦλθες, καθὼς εἶπες καὶ μὲ παρεκάλεσες, ἐὰν μοῦ εἶναι εὐκόλον, νὰ σὲ πληροφορήσω γιὰ ἐμένα τὸν ἀνάξιον δοῦλον τοῦ Θεοῦ, θὰ σοῦ ἀναγγείλω, ὅχι ἀπὸ τὴν δύναμίν μου, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν θείαν Χάριν καὶ δὲν θὰ σὲ ἀφίσω νὰ φύγης ἀπληροφόρητος, χωρὶς νὰ ἐκπληρώσης τὴν ἐπιθυμίαν σου. Ἀλλὰ μόνον εἰπέ μου, ἀπὸ ποῦ θέλεις νὰ ἀρχίσω, ἀπὸ τὴν νηπιακὴν ἡλικίαν σου ἢ τὴν ἐφηβικὴν ἢ τὴν πρόσφατην;». Ὁ δὲ εἶπε· «ἀπὸ ὅπου θέλεις, μόνον εἰπέ μου κάτι».

Αφοῦ λοιπὸν ἄνοιξε τὸ θεόπνευστον στόμα του, ὁ θεοφόρος Γέροντας εἶπε λεπτομερῶς μὲ λόγια ὅλα του τὰ ἁμαρτήματα, προσδιορίζοντας μάλιστα καθένα ἀπὸ αὐτὰ μὲ τὰ ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, ἐνῶ αὐτὸς τὸν ἄκουγε μὲ προσοχὴν, ἐπὶ πολὺν ὥραν. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ ἀδελφὸς αὐτὸς ἔλαβε ἀρκετὴν πληροφορίαν, κλίνοντας τὰ γόνατα παρακαλοῦσε τὸν Γέροντα λέγοντας· «ἄφησε, ἀρκεῖ, ἀρκεῖ, ὦ πάτερ· ἔχω πληροφορηθῆ ὅτι ἀναβρύεις θεῖα χαρίσματα». Καὶ ἀφοῦ εἶπεν αὐτὰ

ἀνεχώρησεν, ὑμνολογώντας τὸν Θεὸν καὶ ὁμολογώντας τὴν διορατικὴν χάριν τοῦ Γέροντα καὶ τὴν πολλὴν ἀγαθότητά του.

Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἀνεχώρησεν, ἐκπλαγεὶς ὁ θεοφόρος Γέροντας γιὰ τὴν ἀναισθησίαν του καὶ ἄνοιαν εἶπε· «ἄρα ὠφελήθηκε καθόλου αὐτὸς καὶ ποίαν ψυχικὴν ὠφέλειαν νὰ εἶχε; Ἐνῶ ὁμολόγησε, ὅτι γνωρίζει τὶς ἁμαρτίες του, ἔμεινεν ἀδιόρθωτος καὶ δὲν ἔλαβε πόνον εἰς τὴν καρδίαν του, ἐπειδὴ δὲν ἐζήτησε καθόλου νὰ τοῦ διαβάσω τὴν συγχωρητικὴν εὐχὴν ἢ μίαν ἄλλην ἀνάλογον προσευχὴν. Ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἀσθένειαν τῆς ἰδικῆς μας γενεᾶς! Ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἀπραξίαν μας! Ἀλλοίμονον εἰς τὴν κουφότητά μας! Αὐτὸς ὑπάρχει πολὺ ἀσθενὴς καὶ ἐλεεινός! Αὐτὸν πρέπει νὰ τὸν λυπούμεθα καὶ νὰ κλαίμε γι' αὐτόν! Ἀλλὰ ὁ Θεός, ὁ Ὅποιος χάριν τῆς αἰωνίου ζωῆς ὅλων ἔπαθε τὸν διὰ Σταυροῦ θάνατον κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν Του καὶ μᾶς ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὰ προηγούμενα ἁμαρτήματα καὶ μᾶς ἀξίωσε μεγαλυτέρας δόξης, εἶθε νὰ σῶση καὶ αὐτὸν καὶ νὰ τοῦ δώση, ὡς Φιλάνθρωπος, τὴν ἄφεσιν τῶν πταισμάτων του!».

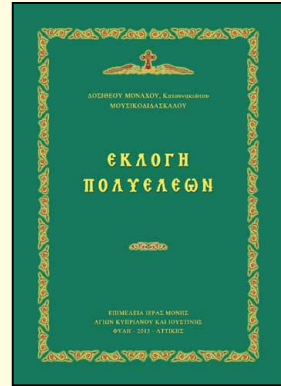
(*) Ὁ Βίος τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τοῦ Σαββαΐτου τοῦ θαυματουργοῦ (725-794) ὑπὸ Λεοντίου τοῦ ἐκ Δαμασκοῦ, Ἐκδόσις Ἱερᾶς Λαύρας Σάββα τοῦ Ἡγιασμένου, Ἱεροσολῆμ 2008, σελ. 157-158 (§§ 73-74).

Δοσιθέου Μοναχοῦ Κατουνακιώτου
Μουσικοδιδασκάλου

ΕΚΛΟΓΗ ΠΟΛΥΕΛΕΩΝ

ΜΕ ἐπιμέλεια τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μας ἐκδόθηκε σὺν Θεῷ ὁ ἕκτος καὶ τελευταῖος τόμος ἐκ τῶν μελοποιημάτων τοῦ Γέροντος Δοσιθέου Μοναχοῦ, Κατουνακιώτου († 1991), μεῖ τίτλο «Ἐκλογή Πολυελέων», πὸν συμπληρώνεται με Μουσικὸ Ἀπάνθισμα καὶ ἄλλων ἐπὶ μέρους ὕμνων.

Τὰ μέχρι τώρα ἐκδοθέντα μουσικὰ βιβλία τοῦ ἀειμνήστου Γέροντος 1) Μικρὰ Ὀκτώηχος, 2) Λειτουργικά, 3) Παραλειπόμενα Τριωδίου, 4) Ὀκτάηχος Ἑβδομαδάριον, καὶ 5) Δοξαστάριον, περιέχουν μαθήματα πὸν ἀκολουθοῦν πιστὰ τοὺς κανόνες μελοποιίας τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης, ὅπως διαμορφώθηκαν ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς μελοποιούς, ἄξιος συνεχιστῆς τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὁ π. Δοσίθεος καὶ στὸν τόμο τῶν Πολυελέων.

Ὁ τόμος περιλαμβάνει Ἐκλογή Πολυελέων: «Δοῦλοι Κύριον», Σύντομος εἰς ἦχον γ', ἐπίσης Σύντομος εἰς ἦχον δ' Λέγετον, καὶ Ἀργὸς εἰς ἦχον δ' Λέγετον, «Ἐξομολογεῖσθε», Σύντομος εἰς ἦχον βαρὺν διατονικόν, Περισῆ «Δέσποινα πρόσδεξαι» ἐκ τοῦ Πολυελέου «Λόγον Ἀγαθόν» Θεοδ. Φωκαέως, ἐν συντμήσει, Ἐκλογή τῶν Ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης, Ἐκλογή τῆ Κυριακῆ τοῦ Θωμᾶ, Ἐκλογή τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, Περισῆ Πολυελέου τῆς Ἁγίας Θεοπρομήτορος Ἄννης, Ἐκλογή τῆς Ὁσίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου.

Ἐπίσης, περιλαμβάνει Μουσικὸν Ἀπάνθισμα: «Θεοτόκε Παρθένε», τὸ Συνδεδεικτόν, Ὀκτάηχος, Ἀναστάσιμα Εὐλογητάρια, Πέτρου Λαμπαδαρίου Καλλωπισθέντα, Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανὼν εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, Νεκρώσιμος Ἀκολουθία.

Τὸν τόμο προλογίζει ὁ Καθηγητῆς Βυζαντινῆς Μουσικολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀχιλλέας Χαλδαιάκης.

Τὸ μουσικὸ βιβλίον εἶναι 128 σελίδων, διχρωμία, σχήματος: 16×24 ἐκ., καὶ τιμᾶται 7 €.

☉ **Γιὰ παραγγελίες:** Γ. Χοροζίδης, Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Κυπριανοῦ,
Α.Γ. 112 - 133 51 ΦΥΛΗ
Τηλ. 6932437930, Fax: 2102411080,
e-mail: im@agioskyprianos.org

